

mert kapásból kitaláltam a gondolatát. Kapkodva készültem neki a „nagy dorbézolásnak”, bár nem volt könnyű valami tisztességes darabot kibányászni férfiasan elkoszolt ruhatárunkból.

Mély sötétség leplezte az udvaron és a kapuban hagyott rendetlenséget, amikor átka-
csáztunk a járdán fellökött talicskák között. A két lapátot behajítottuk a féltve vigyá-
zott pázsitra. Eltűntek a fájdalmaink, a fáradtságunk; szinte futva lendültünk neki a
késő esti vízpartnak. Kutyákat ingereltünk, fociztunk egy kinn felejtett labdával, ismer-
etlen virág- és vacsoraillatoknak adtunk örült neveket, ugráltunk a szemünkbe villogó
autók elől, mindenkinek köszöntünk a világtalan sötétségben, és a legtávolabbi, legelő-
kelőbb csárdáig meg sem álltunk.

Csak akkor csihadt a lelkesedésünk, mikor három nagyhasú pincér is eltorlaszolta
előttünk az utat. Benn pedig pisla gyertyák ébresztgették gyanúnkát.

– Bemehetnénk? – sutáskodott apa, meg is kapta a magáét.

– Bemehetnének, ha beengednének magukat. De zárunk! Áramszünet van – fölényes-
kedett a legnagyobb melák. És mi összeroskadtunk, mint a kiszáradt gémeskutak, és
egy csepegős nyomós kútért odaadtuk volna az egész éjszakai jókedvünket! Mert kí-
nunkban nevtünk magunkon:

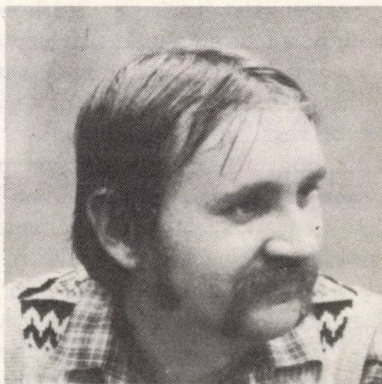
– Hát ezért öltöttem én át? – siránkozott ronda fejhangon apa.

De ilyen elegánsan, *így együtt* nem tudtunk igazán kétségbeesni. Előre nevtünk az
előttünk álló három kilométernyi botorkáláson, a kutyákkal fölvert álmos vízparton, a
sötétben lapuló sóderkupacon, amiben talán már fölbukfencezett a fél város, élen a Hi-
vatallal... Ha az ember nevet, nem tudja abbahagyni, hiszen apa is ezért öltözött át,
ezért a céltalannak látszó tapogatózásért – *velem...*

És akkor megállt, a vállamra vert egy férfiasat, és azt mondta:

– Tőlem ránk sújthat akár a törvény vasszigora! – és ez (ismerve apa aggályos termé-
szetét) a legnagyobb dicséret volt ezért a hosszú nyári napért!

A KINCSKERESŐ KOVÁCS LAJOSNÁL

Ezúttal nem mi látogattunk el interjúalanyunkhoz, ő maga jött el hozzánk, még hozzá
nem is egyedül... Erre a beszélgetésre ugyanis a szegedi Kincskereső-táborban került
sor, ahová Kovács Lajos nyolc tanítványával – Kincskereső-klubjának tagjaival –
érkezett.

– Sok ifjúsági író kezdte pályáját pedagógusként, de csak kevesen tartottak ki a tanítás
mellett, hiszen az írás maga is teljes embert kíván, nehez a kettőt összeegyeztetni. Te viszont
már tizenhárom éve tanítasz, míg írásaid hét éve jelennek meg folyamatosan...

– Hűségem az iskolához, a tanításhoz két okra vezethető vissza. Az első a fontosabb:
nekem szenvedélyem volt, és ma is az a tanítás. Illetve inkább úgy mondom: az iskola.
Ebben a közegben tudom csak elképzelni az életemet, mert mindig is szükségem volt az
emberek közelségére, s különösen az őszinte közösségek vonzottak mindig. A gyerekek

pedig – amíg el nem romlanak – őszinte emberek. A másik ok már kicsit prózaibb: mindig tartottam attól, hogy elzárkózzam a világ elől, és csak írással foglalkozzam. Azt hiszem, ezzel az elzárkózással azonnal kifogyna belőlem a szusz, elfogyna a mondanivalóm, enélkül pedig írni nem lehet. A két dolog úgy is összefügg, hogy néha valóban a kelletténél nehezebben készülnek el írásaim, mert az iskola nagyon igénybe vesz, más-kor viszont éppen azért van szükségem az iskolai munkára, mert nem megy az írás, és inkább csak gyűjtögetek, töltekezem.

– *Első könyved tanítványaidról, a felsőtagozatosokról szolt. A másodikkal viszont mint-ha „lejjebb” szálltál volna...*

– A két könyv valóban két külön világ. Ennek oka nagyon egyszerű. Mindkettő akkor készült, amikor hozzám is legközelebb voltak a szereplői, de ez időben egymástól elég távol esett. A *Nyolcadikba járni áprilisi tréfa* című könyvemem akkor tudtam megírni, amikor már elég régen forgolódtam a gyerekek, elsősorban a tanítványaim között. A *Megmarad a meseház* viszont saját gyerekeimről szól, ezt pedig akkor lehetett megírni, amikor elérkeztek abba a korba, amit kisiskoláskornak nevezünk. No, persze egyik sem pusztán megfigyeléseim sorozata, de az biztos, hogy az iskolai, majd az otthoni élmények, kalandok nélkül egyik írásom sem készült volna el soha. Egyébként egyik vilá-gomból sem fogytam még ki, úgy érzem, újabb könyvek élményanyaga gyűlik össze bennem most is – kisebb és nagyobb gyerekekről egyaránt.

– *Korábban a gyerekek iskolai életéről írtál leggyakrabban, újabb – lassan regénnyé szerve-ződő – elbeszéléseidben viszont a gyerek-szülő kapcsolatáról, a felbomló családokban élő gyerekekről szolsz. Hogyan kezdte e sokak számára fájóan aktuális témával foglalkozni?*

– Eleinte az átélt vagy megfigyelt élmények nagy része valóban az iskolához kötődött. De ma már sok olyan gyerek-barátom van, aki legrejtettebb titkait is rámbizsa. S egy-egy író-olvasó találkozik, ahol igazán belefeledkezünk a beszélgetésbe, hasonló őszinteséget vált ki a gyerekekből. Ilyenkor aztán nem hunyhatom be a szemem, nem foghatom be a fülem: naponta találkozom gyerekekkel, akiket valakik nem hallgatnak meg, nem dicsérnek vagy korholnak úgy, ahogyan dicsérni és korholni érdemes. Én nem pótolhatom mindezt, de képtelen lennék arra, hogy beléjük fojtsam a szót. S képte-len vagyok arra is, hogy mindezt meg ne írjam. Értük írom meg, mert szeretném, ha segíthetnék nekik megbirkózni a válságos helyzetekkel, s mert talán azok a felnőttek is kézbe veszik az írásaimat, akikre ezek a válságok tartoznak. Azt ma már senki sem vi-tatja, hogy a gyerekeknek is szerepük van a család életében. Ha pedig ez igaz, akkor sze-repük van a rossz családi életben is. A családok széthullása őket sebz meg leginkább. Ezt nemcsak a felnőttek, de a gyerekek is tudják. Kár lenne hát, ha úgy tennénk, mintha semmi sem történt volna. Az író, persze, nem tudja megoldani a válságokat, de nem is az a dolga. Ám megkerülni sem szabad gondjainkat, hiszen azzal éppen a gyerekek őszinteségét, barátságát tehetjük kockára.

– *Az írás, tanítás mellett bakapcsolódtál a Kincskereső klubmozgalmába is. Idei klubtábo-runkban már megvolt a bemutatótok: irodalmi játékaikkal a tábor valamennyi gyerek-és felnőtt lakóját meghódítottátok. Nemcsak szerzője vagy a lapnak, hanem egyik legbuz-góbb és legeredményesebb népszerűsítője is...*

– A Kincskereső országossá válásakor szerencsém volt azonnal kézbe venni az első számot. Ennek éppen tíz esztendeje. Azóta is a folyóirat barátja vagyok. A szerkesztő-ség biztatására kezdtem el a gyerekeknek írni, ezért a Kincskeresőhöz való kötődésem még erősebbé vált. Erre nagyon büszke is vagyok. A táborba is úgy kerültünk, hogy szerkesztő-olvasó találkozót tartottunk, s ott megtudtuk, hogy létezik egy Kincskereső-klubmozgalom. Örömmel kapcsolódtunk be. Hetedszer vannak itt képviselőink a tá-borban az idén, s reméljük, hogy folytatódik a szép hagyomány. Szeretünk ebben a tá-borban dolgozni, tanulni másoktól. Otthon – Dorogon – pedig olvassuk, terjesztjük a Kincskeresőt, hiszen a folyóiratnak is, de az írónak is sok-sok olvasóra van szüksége.